

București, 13 martie 2014

Lupta pentru un Internet deschis se dă în Parlamentul European

Scrisoare deschisă către europarlamentarii români

Parlamentul European va decide întâi în Comisia pentru industrie, transport, cercetare și energie (ITRE) din 18 martie 2014, iar apoi în plenara din 3 aprilie 2014 dacă va consacra legislativ un Internet deschis în Uniunea Europeană.

Caracterul deschis al Internetului se bazează pe neutralitatea rețelei mondiale, ca unul dintre principiile fundamentale care a contribuit la succesul Internetului așa cum îl cunoaștem astăzi. Acest principiu înseamnă că **tot traficul din rețea beneficiază de același tratament** din partea furnizorilor de acces la Internet (ISP – Internet Service Provider), indiferent de originea și destinația traficului, de tipul de conținut sau de mijloacele folosite pentru transmiterea lui.

Respectarea neutralității Internetului este fundamentală pentru a proteja rolul esențial al Internetului în promovarea democrației și a libertății de comunicare, dar și pentru a stimula creșterea și inovarea în sectorul afacerilor online.

Exemplificare: Piața furnizorilor de cablu (CATV) din România ne arată mai clar pericolul înspre care ne putem îndrepta – în situația unui număr mic de furnizori relevanți, se va putea decide care pagini web sunt mai promovate de un ISP-ist sau altul. Așa cum RCS&RDS sau UPC au putut să scoată din oferta de cablu anumite posturi de televiziune, la fel vor putea ISP-iștii să decidă dacă Facebook sau Google, Hotnews.ro sau Gandul.ro, Gsp.ro sau Prosport.ro, Youtube sau Trilulilu, Emag.ro sau F64.ro se încarcă mai repede sau mai încet.

Atunci când în septembrie 2013 Comisia Europeană a lansat propunerea de Regulament de stabilire a unor măsuri privind piața unică europeană a comunicațiilor electronice și de realizare a unui continent conectat, s-a declarat că prin această propunere se va apăra neutralitatea Internetului. La o citire atentă a textului însă, lucrurile nu stau deloc așa.

Regulamentul propus de Comisie introduce conceptul de „servicii specializate” și prevede că, pentru a permite furnizarea unor astfel de servicii către utilizatorii finali, furnizorii de conținut, aplicații și servicii și furnizorii de comunicații electronice pot „încheia acorduri între ei pentru a transmite volumele de date conexe sau traficul conex ca servicii specializate cu o calitate a serviciului definită sau cu o capacitate dedicată”. În practică, acest lucru ar însemna că **furnizorii de acces la Internet vor putea să perceapă bani în plus pentru fiecare serviciu online care tranzitează rețeaua lor.** Se poate ajunge astfel la crearea unui Internet segmentat, în care furnizorii de acces tratează cu prioritate anumite aplicații și servicii în defavoarea altora, afectând astfel nu doar competiția dintre companiile Internet, ci și, mai ales, libertatea utilizatorilor finali de a alege conținutul, aplicațiile și serviciile pe care le doresc.

Exemplificare: ISP-iștii ar putea decide că pentru conținutul video transmis prin Internet trebuie plătit separat. Astfel, abonații care ar dori să aibă acces video la Youtube sau TVR online sau Voyo.ro, spre exemplu, ar trebui să plătească în plus către ISP. Sau ISP-istul va putea prioritiza propriile servicii online video, în detrimentul altora, nelăsând astfel nicio șansă pentru un alt serviciu inovator nou venit pe piață și selectând în mod direct tipul de informație pe care îl vor primii abonații săi în funcție de politica sa editorială.

În plus, textul propus prevede că furnizorii vor putea aplica „măsuri rezonabile de gestionare a traficului”, spre exemplu, pentru a „preveni sau împiedica infracțiuni grave”; ei vor putea, astfel, să blocheze conținut online fără nicio bază legală și în absența unei hotărâri judecătorești, transformându-se într-un fel de poliție privată a Internetului, rol pe care nu ar trebui în niciun caz să și-l asume.

Întrucât propunerea de Regulament se află în dezbateră Parlamentului European, vă solicităm ca, în calitate de reprezentanți ai cetățenilor europeni, **să acționați pentru a ne proteja drepturile și interesele și să vă asigurați că forma finală a acestui Regulament nu va periclita caracterul deschis al Internetului.** În acest sens, vă supunem atenției o serie de prevederi ale propunerii care sunt încă problematice, dar la a căror soluționare puteți contribui:

- **definiția serviciilor specializate (art.2.15)** poate fi interpretată în sensul că orice tip de serviciu online poate fi considerat serviciu specializat. Această interpretare ar permite furnizorilor de acces la Internet să prioritizeze anumite servicii online, în defavoarea altora. Pentru a evita această situație este nevoie să se clarifice faptul că un „serviciu specializat” nu este identic din punct de vedere al funcționalității cu un serviciu online și că poate fi furnizat doar printr-o rețea care este complet separată de Internetul public.
- **art.23.5 limitează semnificativ principiul nediscriminării**, întrucât interzicerea „blocării, încetinerii, degradării sau discriminării unui anumit conținut sau a anumitor aplicații sau servicii” se aplică doar în contextul „limitelor oricărui volume de date sau viteze convenite prin contract”. Ceea ce înseamnă că furnizorii de acces la Internet ar putea impune astfel de măsuri discriminatorii atunci când sunt depășite volumele de date sau vitezele prevăzute prin contracte, compromițând astfel caracterul deschis al Internetului și afectând milioane de utilizatori și de companii. În plus, trebuie eliminată excepția care permite furnizorilor să aplice măsuri arbitrare de gestionare a traficului.
- **principiul „neutralității Internetului”, definit în considerentul (45), trebuie să devină obligatoriu prin lege.** Utilizatorii au nevoie de o garanție a respectării neutralității Internetului, pentru a putea fi protejați de eventuale acțiuni discriminatorii ale furnizorilor de acces la Internet.

Un Internet deschis și neutru este esențial pentru exercitarea drepturilor cetățenești și pentru promovarea concurenței și inovării în domeniul serviciilor și aplicațiilor online. Soluționarea acestor trei chestiuni încă problematice din propunerea de Regulament este necesară pentru protejarea acestui Internet deschis și neutru, iar contribuția dumneavoastră poate înclina balanța în această direcție.

Semnatarii acestei scrisori:

ActiveWatch - www.activewatch.ro

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului din România – Comitetul Helsinki (APADOR – CH) – www.apador.org

Asociația pentru Tehnologie și Internet (ApTI) – www.apti.ro

Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI) – www.cji.ro

Centrul Român pentru Jurnalism de Investigație - www.crji.org

Comunitatea Kosson – www.kosson.ro

Internet Society România – www.isoc.ro